

Romeins 'Rotterdam' ontdekt

Archeologen stuiten op resten van een belangrijke havenplaats

GOEDEREDEE • Op Goeree-Overflakkee is een Romeinse legerplaats met een flinke handelsnederzetting ontdekt. Volgens historici is dit het lang gezochte economische centrum van de regio.

LEON VAN HEEL

Een voorlopige impressie, noemt archeoloog Jeroen van Zoelingen zijn tekening van het fort en de handelsnederzetting: 'Ik heb deze tekening gemaakt om mensen een idee te geven.' ARTIST IMPRESSION JEROEN VAN ZOOLINGEN

Archeologen hebben bij Goedereede resten gevonden van een grote handelsnederzetting uit de eerste eeuwen van onze jaartelling. Samen met de vondsten van een harnas, dakpannen, paardenschedels, een zool van een Romeinse sandaal én de zeventiende-eeuwse beschrijving van een 'verdrongen stad' die toen onder de golven vandaan kwam, duiden die erop dat hier het economisch en bestuurlijk hart van de regio klopte. „Hier gebeurde iets bijzonders.”

Archeologen presenteerden gistermiddag hun eerste conclusies. Zij denken nog enkele maanden onderzoek nodig te hebben.

Voor historicus Jasper de Bruin is 'Goedereede' een *missing link*. „We hebben resten van forten met handelsplaatsen gevonden in Vlaanderen en in Zeeland en ook boven de monding van de Maas. Denk aan Valkenburg. Daartussen was het tot nu toe leeg op de kaart, terwijl op

de Zuid-Hollandse eilanden wel opvallend veel sporen van bewoning en Romeinse invloeden zijn. Er móest hier iets zijn.”

Lang is naar het fort bij Oostvoorne gezocht. „Omdat ooit is beschreven dat daar stenen zijn gevonden,” verklaart De Bruin. „Maar dat is de enige aanwijzing. Ik denk dat we Oostvoorne moeten schrap-

pen.” De Bruin gaat er vanuit dat al die handelsplaatsen door een kanaal in verbinding stonden met elkaar. „De zee was gevaarlijk. De Romeinen reisden liever binnendoor.” Tussen de Rijn en de Maas is al een kanaal volledig in kaart gebracht, maar volgens De Bruin liep het helemaal door tot in Vlaanderen. De Zuid-Hollandse en Zeeuwse eilan-

den waren toen een aaneengesloten moerassig krekenslandschap. De archeoloog denkt dat de verschillende krekens aan elkaar zijn gekoppeld tot een lange vaarweg. „Bij de handelsnederzetting zijn in elk geval resten gevonden van het kanaal, een laad- en losplaats en een opslag.” Resten aardewerk bewijzen ook intensieve handel met Zuid-Eu-

ropa. „Er is zelfs nauwelijks lokaal gefabriceerd aardewerk gevonden. Dat zegt wel wat.” De tweede-eeuwse equivalent van de hedendaagse 'Mainport Rotterdam' telde tientallen inwoners, misschien een paar honderd. „Dat was toen fors.” De nederzetting stond op terpen, heuvels opgeworpen omdat de bewoners van de zompige streek anders in huis geen droge voeten zouden hebben. „We denken dat ze vooral leefden van handel en visvangst. Koeien en schapen hadden ze voor erbij.”

Opmerkelijk is dat De Bruin en zijn collega-archeologen zich baseren op vondsten die al tientallen jaren geleden zijn gedaan. „De opgravingen waren in de jaren '50 en '80, maar nooit geanalyseerd.” Jarenlang lagen 72 dozen onaangevoerd in een depot. „Er was geen geld voor dat onderzoek.”

Ook de beschrijving van de verdrongen stad is al jaren bekend. Het blad van de historische vereniging van Goeree-Overflakkee is zelfs vernoemd naar deze 'Ouwe Waerelt'. „De schrijver heeft het over verharde straten, stenen huizen en munten met de koppen van keizers. Dat moet wel een fort zijn geweest. Na de ineenstorting van het Romeinse Rijk heeft het honderden jaren geduurd voordat we in deze regio weer stenen huizen en verharde straten hadden. De kustlijn was tegen die tijd een heel eind teruggetrokken.”

www.romeinsekust.nl